

EERLIJK NIEUWS ZONDER CENSUUR

**Nieuwe mogelijkheden via
decentrale sociale media**

Alexander Belgraver

Silvia Belgraver

© Alexander Belgraver en Silvia Belgraver

Eerste druk mei 2019

Omslagontwerp: Alexander Belgraver en Silvia Belgraver

Redactie: Fred Teunissen

Opmaak binnenwerk en omslag: Annelies van Roosmalen

ISBN 9789491728310

Aloha is een imprint van Trophonios Publishing

Inhoudsopgave

Voorwoord door George van Houts	7
Introductie: Lang leve het Fediversum!	9
1. Overall hetzelfde nieuws	13
2. Verspreiding van onwaarheden	19
3. Spotlijsters in de journalistiek	25
4. Mindguards en gatekeepers	29
5. Iedereen is doordrongen van “de feiten”	35
6. Journalistiek groepsdenken	39
7. En internet dan?	43
8. Bewuste nieuwsconsumptie	51
9. Mogelijkheidsdenken: Nieuwsdeling in de 21 ^{ste} eeuw	55
10. Decentrale sociale media en RSS-feeds	61
11. Het Fediversum: Onafhankelijke informatie- uitwisseling met ActivityPub	67
12. De decentralisatie van de samenleving	73
Actieplan: Zelf aan de slag	81
Nawoord: Bouwen aan beter	83

Voorwoord: Een gezonde dosis argwaan

Ik was en ben een verwoed krantenlezer met abonnementen op De Volkskrant, NRC en Financieel Dagblad. Ik keek en kijk veel naar actualiteiten en luisterde en luister naar nieuws op radio en televisie. Sinds 2009, het jaar waarin we de voorbereidingen voor De Verleiders opstartten, kom ik er meer en meer achter dat het kompas waar ik vroeger blind op voer, de officiële journalistiek, niet te vertrouwen is.

Langzamerhand kwam ik er helaas achter dat de Nederlandse journalistiek, uitzonderingen daargelaten, een agenda heeft naast de algemene nieuwsvoorziening. Die agenda is veelal schimmig. Heel soms komt een krant er recht voor uit: de NRC noemt zich NAVO-georiënteerd. Er worden door eenzijdige berichtgeving en gekleurde commentaren belangen gediend van zakelijke, financiële en politieke aard.

Het kwalijkst zijn de taboe-verklaringen van sommige onderwerpen. De voornoemde media nemen het vragen om nieuw onderzoek naar 9/11 niet serieus. Ook het onderwerp ‘geldcreatie’ weigerde men te behandelen tot ver na het uitkomen van De Verleiders-voorstelling ‘Door de bank genomen’ in 2014. Doorwrochte artikelen en ingezonden brieven door de wetenschappers van Stichting OnsGeld werden herhaalde malen geweigerd. Deze lijst kun je uitbreiden met talloze voorbeelden.

Een democratie functioneert alleen als in de kern daarvan een vrije, onafhankelijke en betrouwbare pers opereert. Ik neem de klassieke media hierin met een

flinke korrel zout. Althans; ik blijf deze media kijken/luisteren/lezen maar met een gezonde dosis argwaan. Ik zorg dat ik ook via andere bronnen aan informatie kom, veelal via internet.

We moeten elkaar bewust maken van de eenzijdigheid en de partijdigheid van de reguliere media en verder leren lezen/luisteren/kijken dan onze neus lang is. Dit boekje beschrijft een visie en aanpak daarvoor. Daarom is dit boekje juist nu zo belangrijk.

George van Houts
Theatermaker, acteur, activist

Introductie: Lang leve het Fediversum!

In een land waar vrijheid en democratie belangrijke pijlers zijn, is het essentieel dat er open en onafhankelijke nieuwsgeving plaatsvindt. Je verwacht in Nederland dan ook dat de media ons van eerlijk, onafhankelijk en objectief nieuws voorziet.

We constateren in dit boekje dat dit steeds vaker niet het geval is. De keuze en diversiteit van het nieuws in de Nederlandse media blijkt uiterst beperkt te zijn. We moeten steeds meer moeite doen om nog alternatieve inzichten en visies te vinden. Daarnaast blijkt er bij de mediabedrijven sprake te zijn van grootschalige belangenverstrengeling waardoor onafhankelijk en objectief nieuws in Nederland de afgelopen jaren zo goed als onmogelijk is geworden. Kritische geluiden worden in toenemende mate onderdrukt en weg gefilterd.

In dit boekje analyseren we het huidige medialandschap vanuit het oogpunt van de geïnteresseerde, geïnformeerde en analytische nieuwsconsument. Wij werken niet in de media en kunnen als outsider kritisch zijn over de gecreëerde realiteit. Onze bevindingen zijn onderbouwd met eindnoten¹. We nodigen iedereen van harte uit om genoemde zaken vooral ook zelf nader te onderzoeken.

Als we weten hoe berichtgeving van het nieuws niet moet, dan weten we ook hoe het beter kan. We zijn actief op zoek gegaan naar mogelijkheden voor andere, en vooral betere manieren van nieuwsvoorziening. Door deze zoektocht hebben we inmiddels een duidelijke

visie over de weg daar naartoe. Deze inzichten willen we hier graag met je delen.

Voor nieuwsdeling biedt internet prachtige mogelijkheden. Internet werd een succes door verregaande decentralisatie: computers verspreid over de gehele planeet werden onderling verbonden voor het uitwisselen van informatie. Deze decentraliteit werd afgelopen jaren echter grondig ongedaan gemaakt door grote centrale partijen zoals Google, Twitter en Facebook.

De gewenste oplossing voor een beter nieuwsplatform is dan ook het herintroduceren van decentralisatie. De samenwerkende diensten en websites die dit soort decentrale uitwisseling van informatie technisch mogelijk maken wordt de ‘Fediverse’ genoemd, of naar het Nederlands vertaald: Het Fediversum. Dit Fediversum biedt geweldige perspectieven voor onze toekomst!

We nemen in vogelvlucht met je door hoe een onafhankelijk, decentraal nieuwsplatform met behoud van privacy gerealiseerd zou kunnen worden. Daarbij geven we tips over hoe je al direct zelf kunt starten met decentrale oplossingen. Wij denken dat deze aanpak een enorme stap voorwaarts kan zijn voor onze samenleving. Een stap richting meer vrijheid, onafhankelijkheid en privacy.

Het is onze intentie om dit nieuwe platform ook daadwerkelijk te gaan realiseren en daarmee een alternatief te bieden voor de reguliere media. We hopen je met de informatie in dit boekje te inspireren, zodat je weet dat het ook anders kan.

Het realiseren van een alternatief kunnen wij niet alleen, daarvoor is draagvlak nodig. Dit boekje is onderdeel van de crowdfunding om dit onafhankelijke nieuwsplatform mogelijk te maken. De inkomsten zullen volledig besteed worden aan het bouwen en beheren van dit platform en aan het promoten van manieren die een onafhankelijke nieuwsvoorziening bevorderen. Dus, word je enthousiast? Zegt het voort, geef iemand dit boekje cadeau, schrijf erover in je blog of raad het anderen aan. Dit nieuwe decentrale netwerk bouwen we samen!

Uitgebreidere informatie over de onderwerpen in dit boekje kun je vinden op de website: www.fediversum.nl.

Alexander Belgraver,
Silvia Belgraver